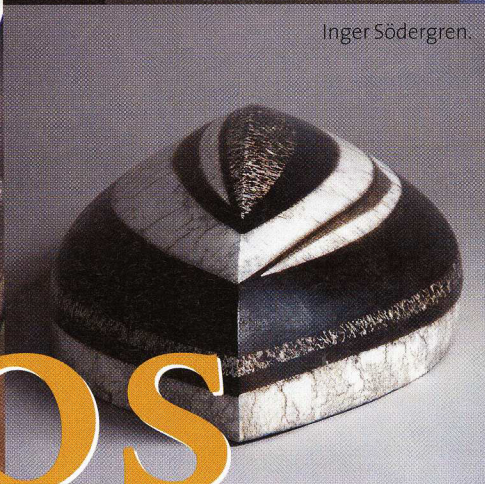
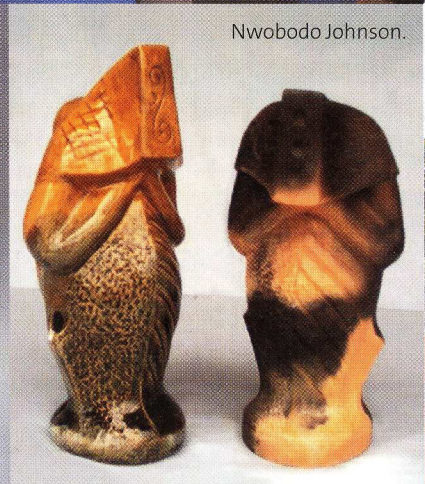

Inger Södergren.

Nwobodo Johnson.

Lagos

kokhett källsprång för

I november månad for fyra norska och fyra svenska keramiker till Nigerias största stad, det myllrande, larmande, bastuvarma Lagos, för att ställa ut och byta erfarenheter med inhemska keramiker. Som av en händelse fanns vår reporter Bo Borg där.

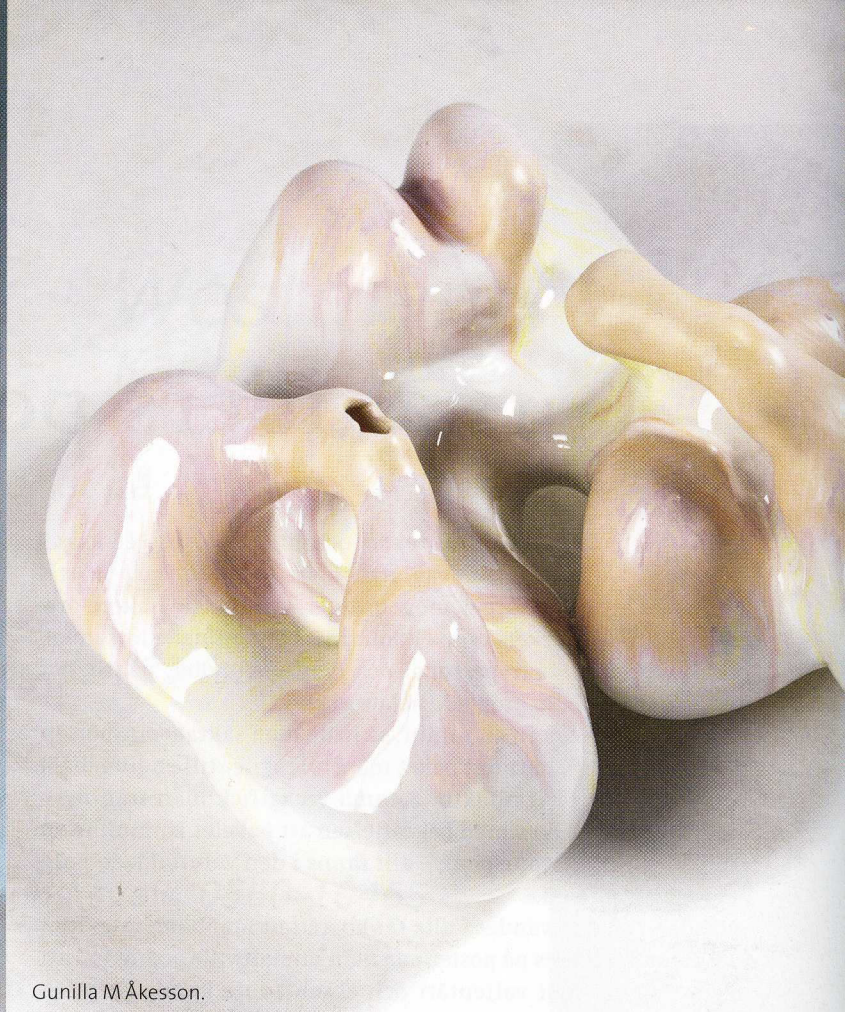
AV BO BORG

»**CLAY WITHOUT BORDERS**« är namnet på ett projekt som just inletts. Fyra svenska och fyra norska konstnärer med leran som grundmaterial arbetade under några svettiga novemberveckor med kolleger i Nigeria, formellt ett samarbete finansierat av bland andra Svenska institutet. I det dagliga har kolleger delat med sig av sina kunskaper och erfarenheter av arbetet med ett material, som trots sina stora likheter också utvecklats åt så olika håll. Det som kallas kulturella och socio-ekonomiska faktorer letar sig ända ut i lerans konsistens och keramikernas fingertoppar och ögats uppfattning om vad som är vackert och praktiskt, andligt och världsligt funktionellt. Hur starka traditionerna än må vara, kan utvecklingen alltid ta ett steg till i det nära mötet mellan skapande människor.

De nordiska konstnärer som deltog var norskorna Tulla Elieson, Sidsel Hanum, Anne Line Sund och Gunilla Maria Åkesson och svenskorna Åsa Jacobson, Margon Lindberg, Elisabet Svensson och Inger Södergren.

Tillsammans med drygt ett trettiotal medlemmar ur »The craft potters association of Nigeria« (CPAN) anordnade de en utställning och hade en veckas intensivt erfarenhetsutbyte under ett stort träd i parken utanför National museum of Nigeria i centrala Lagos.

– Äntligen var vi här efter ändlöst planerade och pappersarbete. Här handlade det om att arbeta praktiskt ihop. Vi fick börja med att måla om utställningslokalen. Och sedan byggde och målade vi podier tillsammans. Efter det gjorde vi ett urval av

nordisk kreativitet

föremål till utställningen, berättar projektledaren Inger Södergren, keramiker som tillfälligt bytt arbetsmiljö från ett fridfullt och idylliskt Kisa i Östergötland med långt under tiotusen invånare till Lagos larmande myller av minst sexton miljoner i ett kaos av lukter och ljud på en nivå som tillsammans med en fuktig hetta överväldigar nordiska sinnen.

Utställningen blev ett uppmärksammat kulturevenemang i jättestaden. Vid invigningen märktes de svenska och norska ambasadörerna, andra honoratiöres och nyfikna kulturintresserade, press och TV.

SJÄLVA UTSTÄLLNINGEN BLEV EN dynamisk blandning av färger, former, mönster och idéer som gjorde rummet till just den kreativa tummelplats och det källsprång för inspiration det skulle vara.

Huruvida det var skillnaderna eller likheterna som var det intressanta var meningarna delade om. Utställningen hade dock en tydlig strävan att utan hierarkier visa enheten i det kreativa och hantverksmässiga utbudet. Under utställningsdagarna kunde man hela tiden se utställare och besökare jämföra och diskutera korskulturellt. Med kunskaperna ökar förståelsen och respekten, som var en viktig utgångspunkt för de »workshops» där deltagarna lärde och lärde ut.

– Alla är här som både lärare och elever. Vi demonstrerar tekniker och yrkesknep för varandra och berättar om varför vi gör som

vi gör. Det blir många korsbefruktningar och många bra samtal, säger Inger Södergren. Allt är annorlunda jämfört med hemma, så vi får ett välgörande och stimulerande perspektiv på vårt vardagsarbete.

– Vi lär mycket om design och metoder. Skandinavernas verk är mycket mer än krukmakeri, säger Ibukun Ayoola, nigeriansk krukmakare. Själv arbetar han med krukor och stiliga trädgårdsskulpturer.

– Jag har arbetat en del i Nigeria även tidigare, och arbetet med nigerianska keramiker har påverkat mitt formspråk. När jag gjorde projektet med att göra mina versioner av traditionella västafrikanska Udo-trummor, kombinerade jag mitt formspråk med traditionella afrikanska tekniker. Det har givit mig kunskaper och erfarenheter som mitt arbete skulle ha varit fattigare utan, säger Inger Södergren.

Utifrån utställningen kan man göra jämförelser som blir intressanta både estetiskt och sociokulturellt.

– Mycket i vårt arbete styrs av ekonomiska skäl. Här finns inga materialaffärer, utan jag tar min lera själv i skogen. Och jag kan inte glasera, för gasen är för dyr och elen fungerar aldrig, säger Ibukun Ayoola. Vi arbetar mer med traditionella tekniker och mönster. Skandinaverna är friare i sina uttryck.

En fortsättning av projektet planeras. Då ska de nigerianerna besöka Sverige, och vänskapen, samarbetet, erfarenhetsutbytet och samtalen fördjupas ytterligare. □